

Jaarstukken 2021

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap

Aanvullende

Arbeid Venlo e.o.

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 29-3-2022

JAARSTUKKEN
2021
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

**WAA Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl**

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag	5
1.1 Programmamaverantwoording	10
1.1.1 Doelstelling van WAA	10
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	10
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur	10
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw	12
1.1.6 Programma sociale werkvoorziening	12
1.1.6.1 Algemeen	12
1.1.6.2 Sociaal beleid	13
1.1.6.3 Financieel beleid	16
1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	17
1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	17
1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	19
1.2 Paragrafen	20
1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	20
1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie	20
1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	23
1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	25
1.2.3 Financiering	25
1.2.4 Verbonden partijen	27
1.2.5 Grondbeleid	28
1.2.6 Bedrijfsvoering	28
1.2.6.1 Algemeen	28
1.2.6.2 COVID-19	28
2. Jaarrekening 2021	31
2.1 Balans per 31 december	32
2.2 Overzicht van baten en lasten	35
2.3 Toelichtingen	36
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	36
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021	38
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	41
2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden	46
2.3.5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten	46
2.3.6 Overige gegevens	47
2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum	47
3. Bijlagen	47
3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht	48
3.2 Sisa	49
3.3 Kengetallen	49
3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2021	50
3.5 Voorstel resultaatbestemming	50
3.6 Controleverklaring	51

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap of WAA). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het jaar 2021 heeft voor WAA in het teken gestaan van consistent verder doorgaan op de huidige koers en hierbij verder optimaliseren en professionaliseren. Maar het jaar 2021 is voor WAA, evenals vorig jaar, ook getekend door de hele COVID-19 situatie. Vanaf medio maart 2020 tot heden is Nederland, evenals de rest van de wereld, onveranderd in de ban van en wordt het gegijzeld door het coronavirus. De overheid heeft vervolgens meermalig een zgn. intelligente, gecontroleerde shut-/lockdown afgekondigd. Zo ook eind 2021. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden abrupt tot een gedeeltelijke stop gekomen. En op andere momenten, zoals medio 2021, was er dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen, met de verwachting dat we allemaal weer snel en meer en meer terug zouden kunnen naar de "normale", pré- COVID-19 situatie. Het menselijke, sociale en economische leven zit sindsdien in een achtbaan. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien. Ook begin 2022 is er weer sprake van een forse versoepeling van alle COVID-19 maatregelen en gloort er opnieuw hoop. Maar inmiddels is heel de wereld wat terughoudend geworden omdat ook nu nog geldt; wij zijn allang klaar met COVID-19 c.a. maar helaas is COVID-19 nog steeds niet klaar met ons. In een aparte paragraaf onder het hoofdstuk Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de gevolgen die COVID-19 heeft op de bedrijfsvoering van WAA.

Inleiding

- **Strategie, koers, organisatie en operatie WAA overall**

Strategische koers WAA en Participatiewet

Vanaf 2013 richt WAA zich sec op de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze wet is vanaf 1-1-2015 als zelfstandige regeling opgegaan in de Participatiewet, maar wel met een status aparte; de Wsw is vanaf dat moment gesloten voor nieuwe instroom en nog alleen beschikbaar voor mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, die al vóór 1-1-2015 in de Wsw zaten. Iedereen die tot en met 2014 is ingestroomd blijft in de Wsw met volledig behoud en inachtneming van alle onder de oude Wsw opgebouwde rechten en plichten. Hiervoor gelden onveranderd de specifieke Wsw wet- en regelgeving en Wsw (arbeids-)condities die vanaf 2014 één op één en onveranderd zijn doorgetrokken in de Participatiewet.

Voor een organisatie als WAA die namens haar deelnemende gemeenten de Wsw uitvoert, zijn de algemene kaders en uitgangspunten van de Participatiewet normatief en kader stellend. In de Participatiewet is inclusiviteit hét uitgangspunt: iedereen doet ertoe en iedereen moet mee (kunnen) doen in de maatschappij. Derhalve staat voor iedereen met een (dreigend) grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt werken naar vermogen en draagkracht in een zo regulier mogelijke omgeving centraal. Een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de visie en missie van WAA vanaf 2014 tot heden maar wel via maatwerk en rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van haar Wsw c.a. mensen. Één uitgangspunt dat naadloos aansluit op de strategische beweging "van binnen naar buiten" die WAA al vanaf 2014 volgt. Vanaf dat jaar heeft WAA de transformatie ingezet van een "commercieel gerichte, brede uitvoeringsorganisatie voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt met diverse eigen activiteiten in eigen beheer" naar een "sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor sec Wsw-ers dat d.m.v. diverse vormen van detacheringen mensen plaatst bij reguliere bedrijven". WAA richt zich vanaf medio 2018 derhalve alleen nog op het (her)plaatsen en detacheren van haar Wsw-medewerkers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. In 2018 is dit proces opgepakt en via optimaliseren en finetunen tot en met 2020, zit WAA vanaf 2021 in de fase van stap voor stap gecontroleerd en geconditioneerd verder professionaliseren. Een beweging die WAA komende jaren middels het vervolgprogramma Samen Toonaangevend vol vertrouwen doorzet.

Onderstaande is het transformatieproces van WAA vanaf 2013 tot 2021, en de opmaat hierbij naar 2022 en verder, schematisch weergegeven:

Ondanks dat de arbeidsmarkt eind 2021 onder druk staat en maatschappelijk Inclusiviteit en Sociaal & Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen steeds meer ingeburgerd raken, blijkt echter nog steeds dat het onveranderd moeilijk was, is én blijft om werkgevers écht in grote getalen warm te maken om mensen met een beperking zelf in dienst te nemen. Iets waar WAA nog steeds, en elke dag weer tegenaan loopt. Weliswaar zijn werkgevers meer en meer bereid de stap te wagen om met deze mensen zelf aan de slag te gaan, toch blijven veel werkgevers, ondanks alles, onverminderd ook nog steeds zeer terughoudend bij het plaatsen, en zeker het zelf in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bij alle tussen- en eindevaluaties van de Participatiewet vanaf 2019 tot 2021 blijft dit iets dat ook geconstateerd en benoemd wordt als item waar de Participatiewet in zijn huidige vorm onvoldoende antwoord op geeft en oplossingen voor biedt. Reden voor partijen in de Tweede Kamer om in 2021 al een motie aan te nemen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut toch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Na de motie is het op dit punt helaas en wederom heel stil gebleven. Een tot nu toe gemiste kans en Den Haag c.a. in dit dossier ten voeten uit, vanuit de optiek van heel SW Nederland! Het is nu aan het nieuwe kabinet om hier opnieuw werk van te maken en dit item concreet verder vorm en inhoud te geven.

Organisatie en (Wsw)-bezetting

Doordat de Wsw onder de Participatiewet vanaf 2015 een zgn. 'gesloten' regeling is, is vanaf dat jaar door natuurlijk verloop en uitstroom bij de Wsw parallel hieraan sprake van een krimpende WAA organisatie. Een krimp die per 1-1-2018 versneld heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de strategische koers van WAA is toen, in lijn met de ingezette beweging "van binnen naar buiten" én de transformatie naar een sociaal duurzaam Sw-detachingsbedrijf nader ingevuld. Met ingang van 1-1-2018 is nl. bestuurlijk door de deelnemende gemeenten besloten dat vanaf die datum gemeenten zélf en direct volledig verantwoordelijk zijn geworden voor het bieden van passende arbeid voor een deel van de Wsw-populatie, zijnde de zgn. Beschutte groep Wsw-ers. Dit zijn mensen die onder de Wsw vallen en die (blijvend) aangewezen (zullen) zijn op intern beschut werk en een loonwaarde hebben tot maximaal 30%. Vanaf die datum zijn de gemeenten derhalve zgn. materieel werkgever voor deze groep en zélf direct verantwoordelijk voor de regie en plaatsing van deze groep. Gemeenten geven uitvoering aan hun verantwoordelijkheid door beschermde werkplekken in m.n. de eigen woonbuurt van deze mensen te realiseren. De overige Wsw-ers blijven vanaf 1-1-2018 onverminderd onder regie en directe verantwoordelijkheid van WAA. Het betreft dan de personen uit de Wsw-doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger, die bereid en in staat zijn in een reguliere omgeving – al dan niet onder WAA-begeleiding – aan de slag te gaan. WAA heeft derhalve vanaf 1-1-2018 de verantwoordelijkheid om onder haar regie zoveel mogelijk de groep Wsw-ers met een loonwaarde van 30% of hoger d.m.v. passend werk te plaatsen bij reguliere werkgevers.

De beweging van WAA vanaf 2014, in combinatie met de krimp van de organisatie, gaat gepaard met transitie- en frictiekosten. Vanaf 2015 zijn deze middelen ondergebracht in een aparte bestemmingsreserve bij het Schap. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze reserve herijkt op basis van alle aangegane en lopende verplichtingen. Het beleid van WAA is erop gericht, door middel van actief en preventief sturen op output en actief beheer van deze verplichtingen, het beslag op deze gereserveerde frictiemiddelen steeds te minimaliseren. Iets dat tot en met 2021 jaarlijks succesvol is geweest (zie onderdeel Financieel in dit verslag).

Structuur, bestuur en governance

De krimp in Wsw en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet, én de parallellen die er steeds meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een eerste plan met een positief advies en voorgenomen besluit van de gemeente Venlo om hiertoe over te gaan. Omdat de wijze waarop de gemeente Venlo toen voornemens was de integratie tussen WAA en haar sociaal domein vorm en inhoud te geven, in tijd en inhoud niet paste bij de koers die de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, hierin wensten te volgen, is dit plan van de gemeente Venlo begin 2020 niet verder doorgezet.

Echter; de krimp in de Wsw gaat onverminderd door en dat zorgt voor meer en meer oplopende negatieve economy of scale effecten. Dat maakt het voor Het Schap WAA, WAA groep nv en haar deelnemende gemeenten, meer en meer een uitdaging om komende jaren de Wsw uitvoering ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten voort te zetten. De huidige effectieve en efficiënte wijze van uitvoering en manier zoals de WAA momenteel functioneert, komt meer en meer en onderdruk te staan en zorgt bij alle participanten voor een oplopende (financiële) druk. Jaarlijks wordt het meer en meer (nood)zaak om op korte termijn kritisch te kijken naar de huidige stand van zaken. Het wordt meer en meer evident dat het straks anders moet, omdat anders e.e.a. (te) grote financiële en maatschappelijke risico's met zich meebrengt.

Reden voor het Bestuur van het Schap om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait(!), begin 2020 een vervolg te geven aan het eerste onderzoek en plan van de Gemeente Venlo en samen nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is vanaf medio 2020 opgepakt. Eind 2021 is de zgn. richtingsfase hierbij afgerond. Er wordt gezamenlijk toe gewerkt naar een oplossing waarbij zowel de eerder beoogde integratie van Wsw en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud kan worden gegeven én die tevens een oplossing biedt voor het oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de Wsw. Eind 2021 ligt er een voorstel vanuit Samen Verder! om het Schap komende jaren onveranderd de rol van samenwerkingsverband te laten behouden. Via die weg blijft er dan sprake van gezamenlijk regie en uitvoering van de Wsw in de regio Venlo en omstreken. De operationele uitvoering van de Wsw blijft bij WAA groep nv maar deze zal in zijn geheel overgaan naar de gemeente Venlo. Dit laatste via een overname van alle aandelen van WAA groep nv door de gemeente Venlo van het Schap. Alle participanten in dit proces hebben eind 2021 expliciet het voornemen uitgesproken deze oplossing en route te steunen. Momenteel wordt deze optie in zijn geheel verder inhoudelijk uitgewerkt in de inrichtingsfase van het project Samen Verder!. Tevens wordt het geheel beoordeeld op haar merites en risico's door de kopende partij. Hangende dit onderzoek is vooralsnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door zowel het Schapsbestuur als de gemeente Venlo door te zetten. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

Zoals aangegeven zal op zijn vroegst in 2022 in dit proces naar verwachting een volgende stap worden gezet naar een nieuwe toekomst voor het Schap en WAA groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen maar ook een proces dat WAA onveranderd met verve en met vertrouwen verder zal oppakken! Mét, en ook vóór de mensen die op haar zijn aangewezen voor een passende werkplek.

- **Sociaal**

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2021 op sociaal gebied eenieder die is aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw binnen de gestelde kaders en taakstellingen zoveel mogelijk geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke werkplek. Eind 2021 is 95% van de SW-populatie passend en duurzaam geplaatst. De overige 5% is, gelet op de beperkingen bij zowel vraag als aanbod van/naar duurzaam passend werk, (nog) niet geplaatst of in afwachting van een andere werkplek. Het reduceren van de 5% tot nihil is en blijft dé uitdaging voor de volgende jaren. Een uitdaging die WAA graag en vol overgave oppakt!

De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2021, door het sluiten van de regeling en hierdoor wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015, maar ook door natuurlijk verloop elk jaar steeds verder gedaald: in full time arbeidsjaren van 708 in 2018, naar 680 in 2019, naar 644 in 2020 tot 620 in 2021. Vooral vanaf 2019 is er sprake van een versnelde uitstroom uit de Wsw omdat, o.a. door de vergrijzende bezetting, meer mensen uitstromen naar pensioen, door meer en meer vroegtijdige overlijdensgevallen en omdat voor meer mensen de handicap steeds meer een (te) grote beperking wordt voor verdere deelname in het arbeidsproces. De Wsw-bezetting zal komende jaren mogelijk zelfs versneld verder dalen o.a. door voorgenoemde oorzaken, maar mogelijk verder versneld dalen doordat in de nieuwe CAO Wsw vanaf 2022 een uitbreiding heeft plaatsgevonden van vroegpensioenregelingen. Hiermee vaart de Wsw arbeidsrechtelijk een koers die recht ingaat tegen de gangbare maatschappelijke beweging die inzet op steeds langer doorwerken maar die op een menselijke schaal wel aansluit op de behoefte van deze specifieke doelgroep. Vanaf 2022 wordt een verdere afname met gemiddeld 20 tot 30 arbeidsjaren per jaar verwacht. In lijn met de krimp van de Wsw zal ook de eigen WAA-organisatie hierop worden aangepast, voor zover e.e.a. nog kan en past binnen de kaders en met inachtneming van een minimum niveau van dienstverlening voor al haar participanten.

- **Operationeel**

De strategische koers van WAA is in 2014 concreet vertaald in het strategische document "Samen Anders! en o.a. vorm gegeven door vanaf 2014 alle eigen activiteiten van WAA groep nv gecontroleerd en geconditioneerd af te stoten en "naar de markt te brengen". Bij alle vervreemdingen zijn hierbij betrokken medewerkers in alle gevallen zoveel als mogelijk het werk gevolgd. Met de laatste vervreemdingen en het verhuizen vanuit het industriële gebouwencomplex van ruim 27000m² aan de Edisonstraat in Venlo naar een nieuwe kantoorruimte van 400m² aan de Prinsessesingel in Venlo per medio 2018, is dit onderdeel van de in 2014 ingezette koers afgerond en staat WAA voortaan synoniem voor een sociaal duurzaam detachingsbedrijf.

O.a. door de bestuurlijke onzekerheden vanaf de afgelopen jaren en hieraan gekoppelde prudentie ten aanzien van (toekomstige) investeringen, is binnen de organisatie WAA vanaf 2018 sprake van een status quo op meerdere fronten. Iets dat, zeker in de wereld van het sterk dynamische sociale domein, achteruitgang betekent voor de (door)ontwikkeling en verdere professionalisering van WAA. Waarbij het van groot belang was en blijft dat WAA, ondanks de beperkingen, in dit kader toch verder in de organisatie en haar mensen blijft investeren om niet achteruit te hollen. Vanaf medio 2019 tot en met 2021 is hiermede een begin gemaakt door het kader van WAA middels het interne programma "Eigenaarschap" gereed te stomen voor een nieuwe toekomst. De vier hoofdthema's in dit programma zijn: "Ik ga voor WAA", "Ik ben resultaatgericht", "Ik ben verantwoordelijk" en "Ik verbind". De doelstelling om mensen en middelen én de interne en externe organisatie meer en meer één te maken en beter op elkaar af te stemmen en met elkaar en in balans te verbinden, is geslaagd getuige de resultaten die geboekt zijn en de veranderingen van cultuur van reactief naar proactief. Het proces krijgt in 2022 en volgende jaren een vervolg onder de noemer Samen Toonaangevend! en tot doel heeft de organisatie naar het volgende niveau te tillen en te professionaliseren. Dit vanuit een continu reciprook proces van kritisch zelf analyseren, naar verbeteren, vervolgens meten, en dan weer bijstellen.

- **Financieel**

Ondanks de verdergaande organisatiekrimp vanaf 2015 en de ook in 2021 nog doorlopende COVID-19-crisis en de hierdoor gedaalde omzet en extra kosten, zijn zowel het Schap als WAA groep nv er in 2021 wederom in geslaagd een beter dan begroot financieel resultaat te behalen. Dit vooral door verdergaande beperking van de COVID-19-schade door specifieke (maatwerk) organisatorische maatregelen in combinatie met de compensatie van het Rijk én klanten, door structureel lagere

operationele en frictiekosten, én door een beter subsidieresultaat Wsw dan begroot. Dit laatste was vooral een gevolg van een sterke daling in bezetting van Wsw'ers en hierdoor minder dan begrote loonkosten en een rijksbijdrage Wsw die hoger was dan begroot.

Ondanks de hogere rijksbijdrage Wsw vanaf 2020 blijft er op financieel gebied een grote uitdaging voor WAA. Immers: vanaf 2015 tot en met 2020 heeft het Rijk jaarlijks oplopende kortingen op de rijksmiddelen voor het hele sociale domein inclusief de Wsw toegepast. Deze kortingen hebben geresulteerd in een fors subsidiegat en forse budgettaire druk bij het Schap eind 2020. De korting is na 2020 weliswaar bevroren maar wordt niet teruggedraaid. En ondanks de hogere rijksbijdrage dan eerder verwacht in 2021, blijft bij ongewijzigd rijksbeleid er in 2021 en na 2021 nog steeds sprake van een fors subsidietekort. Daarmee was, is en blijft onveranderd een druk op het operationeel resultaat om dit subsidietekort te mitigeren en een noodzaak voor gemeentelijke tekortfinanciering om resterende tekorten af te dekken.

De financiële exploitatie van het Schap sluit in 2021 met een concernresultaat van -/-€ 1.617.000 (begroot: -/-€ 1.973.000). Deze *positieve afwijking ad € 356.000* is vooral een gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting voor de doelgroep niet-beschut;
- een hogere rijksbijdrage Wsw per SE dan begroot doordat het Rijk in 2021 een extra budgetverhoging voor de Wsw heeft doorgevoerd;
- lagere overige lasten ad € 145.000, dit m.n. door beperkte negatieve (!!) rentebaten voor uitzettingen, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 47.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw. De voordelen in 2021 ten opzichte van 2020 worden deels afgezwakt door een afname van de economy of scale door de hogere krimp in Wsw-ers, die ook in 2021 niet volledig wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage per Wsw-arbeidsjaar.

In het Overzicht van baten en lasten is de hierboven al vermelde coronacompensatie van het Rijk over 2020 ad € 933.000 en over 2021 ad € 297.000, vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv apart vermeld.

Het tekort ad € 1.617.000 over 2021 wordt met € 1.100.000 gedekt door een voor 2021 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 317.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Hierna resteert een tekort van € 200.000, dat conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, wordt onttrokken aan de algemene reserve van het Schap.

Eind 2021 bedraagt het aanwezige weerstandsvermogen van het Schap en WAA groep nv samen, na verwerking van het voorstel t.a.v. resultaatbestemming 2021, ca. € 9 mio en is hiermede fors hoger (door de beter dan begrote resultaten vanaf 2019 t/m 2021) dan het bestuurlijk vastgestelde minimum niveau van € 3 mio. Het deel van het weerstandsvermogen boven het minimumniveau van € 3 mio zal in komende jaren met de nodige voorzichtigheid en prudent worden ingezet ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen, maar ook om als extra buffer te fungeren voor het geval dat COVID-19 langer dan 2022 resp. in (nog) hogere mate dan voorzien, zijn stempel blijft drukken op de exploitatie van WAA. Tot een niveau van € 3 mio zal dit vermogen sowieso worden gereserveerd als buffer om de continuïteit van de onderneming te waarborgen.

De fysieke transformatie van WAA die eind 2018 is afgerond, heeft een basis voor een nieuwe organisatie WAA gelegd. Eind 2021 kan worden gesteld dat de nieuwe basis er staat. Maar de volgende stap van WAA vanuit optimalisatie van de huidige organisatie naar een zelfde maar professionaliseerde organisatie een must is. Een volgende uitdaging van WAA is om als professional partner voor zowel gemeenten als bedrijven en organisaties op een inclusieve wijze uitvoering te geven aan de Wsw. Ook zal de bestuurlijke constellatie door de drie deelnemende gemeenten gezamenlijk middels het project Samen Verder! worden uitgewerkt. Er is al veel maar er zal ook komende jaren, derhalve verder ge- en verbouwd worden aan WAA. En dat steeds terwijl de winkel open blijft. En er zal ook de komende jaren meer en meer druk komen op de financiële exploitatie van WAA; subsidietekorten op Wsw, een verdergaand verlies aan economy of scale voor de (ondersteunende) organisatie en een eind 2021 nog steeds onzekere maatschappelijke en economische situatie, blijven naar verwachting ook voor de komende jaren beeldbepalend. De uitdagingen waar WAA voor staat zijn, en blijven onverminderd, niet gering. Uitdagingen die WAA samen met haar gemeenten graag en met verve wil oppakken. Samen verder blijft het credo! Maar

wel steeds en bij alles staat WAA vooral voor de menselijke maat en blijft centraal het belang van de mensen staan, die op haar zijn aangewezen voor het hebben van passend werk.

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. Namens het Schap is haar 100% deelneming WAA groep nv de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij tevens toezichthouders bij WAA groep nv. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met minstens 2022.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van WAA en specifiek ook de governancestructuur van de WAA organisatie. Hangende de actualisatie van de koers van WAA is dit eind 2015 on hold gezet. Voor het Schap wordt (vooralsnog) uitgegaan van een situatie als going concern.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2022 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: Samen verbinden wij mensen. WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie moeten leiden tot een WAA-organisatie waarin onderstaande strategische onderwerpen centraal staan:

- heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale profit en non- en not for profit organisaties;
- realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers;
- ambieert samen met haar SW-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde;
- is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin medewerkers gaan voor WAA en waar met plezier samengewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

- voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van WAA is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde als netwerkorganisatie regionaal ondersteunend naar afnemers en bedrijven en ondersteunend voor de uitvoeringsorganisaties zoals WAA t.a.v. het verbinden in de arbeidsmarkt voor alle regionale brede Participatiewet-vraagstukken van vraag- en aanbod voor gesubsidieerde arbeid;
- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
- de betreffende SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten nemen het materiele werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 over van WAA groep nv. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. En is WAA omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep. Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

Hangende de eventuele herpositionering van WAA zal er (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die al dan niet tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detacheringsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WINWIN samenwerking. Maar ook verdergaande samenwerking t.a.v. het delen van backoffice activiteiten en resources is vanaf 2020 in gang gezet en zal, waar mogelijk en indien wederzijds tot een voordeel / Win-win situatie leidend, verder worden uitgebouwd.

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2021 is de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling niet gewijzigd ten opzichte van 2020.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;

- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven, is eerder al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de bestuur- en governancestructuur van de hele organisatie WAA. Een proces dat vanaf 2014 met fases is opgepakt, maar vanaf 2018, in het licht van het onderzoek Samen Verder! naar een nieuwe, gezamenlijke toekomst van WAA, on hold is gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, zal besloten worden of en zo ja op welke wijze de herijking van de huidige bestuurlijke en operationele constellatie van WAA overall verder worden opgepakt en afgerond.

Ten slotte: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna volgende stappen, en het Wsw-deel in het participatiebudget jaarlijks verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich tot en met 2020 doorgezet. Vanaf 2021 heeft er geen expliciete verdere korting op de budgetten meer plaatsgevonden maar is er een soort status quo optreden, waarbij het Rijk sec indexatie tegen LPO niveau op macroniveau toepast. Maar wel indexatie op en vaststelling van budgetten op een structureel veel lager niveau dan bij de uitgangssituatie in 2014 het geval was.

En ondanks dat gemeenten en uitvoeringsorganisaties al jaren klagen over het te lage niveau van middelen die het Rijk jaarlijks beschikbaar stelt voor een passende en sluitende uitvoering van de Wsw resp. participatiewet overall, dienen zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties zich naar verwachting blijvend op te maken voor een situatie van een structureel lager financieringsniveau door de rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg dan voor 2015 het geval is. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

1.1.6 Programma sociale werkvoorziening

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

1.1.6.1 Algemeen

Vanaf 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in de Participatiewet en is daarmee zowel inhoudelijk als financieel één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toeleidings-instrumenten binnen een groter en ontschot gemeentelijk budget,

zijn in de nieuwe Participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden in de Participatiewet wettelijke kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw.

Nadrukkelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2018 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in alle voorgaande jaren.

Door het Rijk wordt aan de hand van op gemeentelijk en landelijk niveau jaarlijks geactualiseerde en op actuariële basis bepaalde blijf- en uitstroomkansen binnen de Wsw het budgetdeel voor de Wsw in het totale landelijke participatiebudget vastgesteld waarna onderstaande variabelen hiervan worden afgeleid:

- het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ) resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk via de sociale werkvoorziening bekostigd wordt;
- een vast budget per standaardeenheid;
- de "omrekenverhouding" SW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar arbeidsjaren resp. standaardeenheden, kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. In 2021 is (evenals voorgaande jaren) de volgende omrekenfactor vastgesteld:
 - Licht gehandicapt 1,00
 - Middel gehandicapt 1,00
 - Zwaar gehandicapt 1,25

Het Wsw-budgetdeel in het totale participatiebudget wordt jaarlijks op het niveau van de afzonderlijke gemeenten vastgesteld en minimaal 1x per jaar herzien. Elke gemeente heeft zijn eigen budgettoekenning voor de Wsw en hiervan afgeleide taakstelling en is zelf hiervoor verantwoordelijk. Onder- en overbenutting van het Wsw-budgetdeel is dan geheel voor eigen risico en rekening van de gemeente zelf.

Het Schap voert namens de deelnemende gemeenten de Wsw uit en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.1.6.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij de doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven of organisaties, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- binnen de zeer beperkte maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2021	2020	2019
Beginstand	609,6	650,9	681,1
Af: beschutte groep naar deeln. Gemeenten	-188,0	-194,9	-208,3
Beginstand excl. beschut	421,6	456,0	472,8
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	4,3	5,0	12,1
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-0,9	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-25,3	-39,4	- 28,9
Eindstand	399,7	421,6	456,0

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt, behoudens (naadloze) overnames a.g.v. verhuizingen en/of een aanpassing van werkuren voor zittende Wsw-ers, geen instroom (en ook geen uitbreiding van het aantal arbeidsjaren werkzaam binnen de Wsw) meer plaats.

Evenals in voorgaande jaren, heeft ook in 2021 nauwelijks tot geen door- en uitstroom van medewerkers vanuit de Wsw naar reguliere arbeid plaatsgevonden. Werkgevers blijven, zeker ook na invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) en met de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in het achterhoofd, bijzonder huiverig om mensen met een Wsw-achtergrond in vaste dienst te nemen. De hoge risicoperceptie t.a.v. verzuim- en begeleidingskosten op dit punt is en blijft moeilijk te doorbreken bij het vormen van een (voor-)oordeel hiervoor bij reguliere werkgevers. Bovendien kent de huidige Wsw hoge zekerheden en, afgezet tegenover de Participatiewet, goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Mede hierdoor durft de Wsw-er zelf de stap naar buiten vaak ook niet aan.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling "van binnen naar buiten", rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte

Ultimo boekjaar 1)	2021	%	2020	%	2019	%	2018	%
- Begeleid werken	48	12	45	11	50	11	54	11
- (Indiv. en groeps-) detacheringen	283	71	292	69	314	69	294	62
- Werken op locatie	62	15	76	18	84	18	94	20
- Overige niet-beschut, incl. intern	7	2	8	2	8	2	31	7
Totaal	400	100	421	100	456	100	473	100
- Beschut werken	0		0		0		0	
Totaal generaal	400		421		456		473	

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat WAA zich primair richt op het middels (groeps) detacheringen plaatsen van mensen. WAA blijft zich hier in de komende jaren onverminderd verder op richten, maar de grenzen zijn hierbij wel in zicht. Het dwingt WAA om buiten de geëffende paden en anders te zoeken en kijken.

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie

Gemiddeld 1)	2021		2020		2019	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	Fte	%	fte	%
Licht	0,0	0	0,0	0	0,2	0
Matig	389,3	95	418,7	95	444,9	96
Ernstig	18,9	5	20,6	5	20,5	4
Totaal	408,2	100	439,3	100	465,6	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Na de overgang per 1 januari 2018 van de beschutte groep (met relatief meer ernstig arbeidsgehandicapten) naar de deelnemende gemeenten is het % Wsw-ers met een ernstige arbeidshandicap in de niet-beschutte groep vrij stabiel op ca. 4% tot 5%.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie

Ultimo boekjaar 1)	2021		2020		2019	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0
25 t/m 34 jaar	29,0	7,2	44,1	10	57,1	13
35 t/m 44 jaar	75,0	18,8	70,4	17	74,0	16

45 t/m 54 jaar	107,8	27,0	112,7	27	151,8	33
55 jaar en ouder	187,9	47,0	194,4	46	173,1	38
Totaal	399,7	100	421,6	100	456,0	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Het percentage medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2021 wederom gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat er geen sprake meer is van instroom bij WAA. De Sw-Nederland vergrijst hierdoor jaar in jaar uit verder én in een jaarlijks oplopend tempo, waarbij het tempo waarin dit bij WAA en Sw-Nederland van toepassing is, veel hoger is dan in de rest van de samenleving. Met ruim 70%(!) van de werknemers die 45+ zijn en een in 2021 weliswaar vernieuwde (!) maar onveranderd maatschappelijk sterk verouderde Wsw-Cao, die Wsw-ers nog steeds ongebreideld en ruim faciliteert om bijna volledig doorbetaald in deeltijd te gaan werken middels ruime VUT- en prepensioenregelingen, speelt vergrijzing een belangrijke rol bij WAA, evenals bij andere SW-bedrijven. Dit heeft een fors effect op de dagelijkse operationele en financiële bedrijfsvoering.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente

Ultimo boekjaar 1)	2021		2020		2019	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	Fte	%
Beesel	36,0	9,0	42,3	10	43,8	10
Bergen	50,3	12,6	52,3	12	58,6	13
Venlo	313,4	78,4	327,0	78	353,6	77
Totaal uit deelnemende gemeenten	399,7	100	421,6	100	456,0	100
Bij: niet deelnemende gemeenten	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Totaal generaal	399,7	100	421,6	100	456,0	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Door het krimpen van de Wsw is over- en onderrealisatie van budget/taakstelling t.a.v. het Wsw-deel voor gemeenten nadrukkelijk een onvermijdelijk risico. Met name is dit risico aanwezig voor kleinere gemeenten zoals Beesel en Bergen omdat de stuurmiddelen hier beperkter zijn.

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Beschut en Niet Beschut, incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2021 bedroeg 602,28 arbeidsjaren/SE. Dit is een afname met 41,48 SE (6,4%) t.o.v. 2020. In 2020 bedroeg de afname nog 5,4%.

Aantal Wsw-ers in arbeidsjaren/SE (gemiddeld):	2021	2020	2019
Werkelijk gerealiseerd in boekjaar:			
Beschut	189,32	199,37	209,44
Niet beschut	412,96	444,39	470,71
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap	602,28	643,76	680,15
-/-aandeel niet deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	602,28	643,76	680,15
Totaal taakstelling van deelnemende gemeenten	603,54	652,98	686,43
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	2,88	4,11	3,86

= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	600,66	648,87	682,57
Over(+) / onder (-) realisatie (A - B)	+1,62	-5,11	-2,42

Vanaf 2017 is **de werkgemeente** financieel verantwoordelijk om uitvoering te geven voor die Wsw-ers die onder haar vleugels en op haar "grondgebied" werkzaam zijn. Vanaf 2017 is hierdoor structureel niet meer sprake van een Wsw-bezetting uit zgn. niet-deelnemende gemeenten.

In tegenstelling tot in 2019 en 2020, is in 2021 sprake van overrealisatie, waarbij er wel forse verschillen zijn en tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd, doch heeft zij zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw-bezetting, zowel totaal als per individuele gemeente.

Het totale ziekteverzuim Wsw van WAA (incl. beschut) is in 2021, o.a. a.g.v. vergrijzing en COVID-19, verder gestegen, en wel naar 18,4%. Het ziekteverzuim stijgt ook landelijk o.a. als gevolg van de oplopende vergrijzing binnen de Wsw. Het verlagen van het ziekteverzuim is en blijft een speerpunt in het beleid van WAA. In dit kader wordt nauw samengewerkt met de WAA arbodienst.

1.1.6.3 Financieel beleid

Het jaar 2021 is afgesloten met een concernresultaat van **-/-€ 1.617.000**. Dit resultaat is € 356.000 beter dan het begrote tekort van € 1.973.000 als gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting (17,54SE) voor de doelgroep niet-beschut;
- lagere overige lasten ad € 145.000, dit m.n. door beperkte negatieve rentebaten voor uitzettingen ad € 25.000, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 47.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw;
- een hogere rijksbijdrage per SE (standaardeenheid), t.o.v. uitvoerings- en plaatsingskosten die per SE wel op begroot niveau zijn gebleven.

De gevolgen van de hogere rijksbijdrage en de lagere Sw-bezetting kunnen als volgt worden weergegeven:

	gewijzigde begroting 2021	realisatie 2021	Afwijking
Rijkssubsidie regulier per SE	€ 28.086	€ 28.468	€ 382
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	€ 31.185	€ 31.185	€ 0
Subsidietekort per SE	€ -3.099	€ -2.717	€ 382
Aantal SE	430,50	412,96	-17,54
Subsidietekort totaal	€ -1.334.000	€ -1.122.000	€ 212.000

Het lagere subsidietekort ad € 212.000 kan als volgt worden geanalyseerd:

	SE	€	€
Meer rijkssubsidie door hogere rijkssubsidie per SE	412,96	€ 382	€ 158.000
Minder rijkssubsidie door lagere SW-bezetting	-17,54	€ 28.086	€ -493.000
Per saldo meer rijkssubsidie dan begroot			€ -335.000
Minder uitvoerings- en plaatsingskosten door minder SE	-17,54	€ 31.185	€ 547.000
Per saldo lager subsidietekort			€ 212.000

In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten de corona-compensatie van het Rijk over 2021 ad € 297.000, idem als vorig jaar en vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv vermeld.

Het tekort op de exploitatie van het Schap ad € 1.617.000 over 2021 wordt met € 1.100.000 gedekt door de voor 2021 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 317.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Het resterende tekort van € 200.000 wordt conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, onttrokken aan de algemene reserve van het Schap.

1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van de gehele WAA entiteit is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van overhead t.a.v. indirecte kosten.

T.a.v. vennootschapsbelasting (Vpb) is het Schap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit omdat het Schap geen onderneming voert zoals bedoeld in de Wet Vpb. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparagraaf 1.2.1.1 onderdeel 4. Fiscale risico's.

1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2021 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- de werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten wordt blijvend een substantieel bedrag apart geormerkt en apart gealloceerd om de volledige transitie van WAA vanaf 2018 en verder en van een multi MKB bedrijf naar een professioneel detacheringsbedrijf voor primair Wsw'ers, mogelijk te maken. Hierdoor wordt, naast de personele organisatie, ook de gehele financiële structuur "fit" gemaakt met een bij de huidige veranderende maar ook krimpende organisatie passende kostenstructuur. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om jaarlijks het tekort voor WAA en dus ook de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2026 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijkse dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "handelt binnen vigerende wettelijke kaders én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd". Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn (ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor) in 2021 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft d.m.v. zijn controle(verklaring) en de Provincie Limburg middels hun toezicht aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- de financiële rechtmatigheid wordt getoetst door kengetallen en door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2020 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig;
- de sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 sec op de uitvoering van de Wsw, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding tussen Wsw en overige activiteiten en tussen publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie. De accountant heeft in 2020, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het vrij beschikbaar vermogen wordt aangemerkt als weerstandsvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Het huidige weerstandsvermogen is als volgt:

x €1.000	31-12-2021	31-12-2020
WAA Venlo e.o.	1.337	1.537
WAA groep nv *)	<u>7.670</u>	<u>6.322</u>
Totaal	9.007	7.859

*) Op basis van voorlopige cijfers 2021 van WAA groep nv

Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandsvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. In 2017 is berekend en vastgesteld dat het minimale weerstandsvermogen vanaf 2018 € 2 mio is. Het bestuur heeft in 2020 en 2021, in afwachting van de nieuwe verkenningen rondom de koers van WAA en de mogelijke gevolgen hiervan op de exploitatie en het risicoprofiel van WAA, besloten uit voorzichtigheid het minimale weerstandsvermogen van € 3 mio vooralsnog te handhaven en, in het licht van de risico's en onzekerheden die de huidige COVID-19 pandemie met zicht meebrengt, op een voorzichtige en komende jaren prudente wijze te komen tot afbouw hiervan tot dit minimum niveau. Een eventuele verlaging hiervan tot € 2 mio is pas aan de orde als er meer zicht komt op de gevolgen van de lopende verkenning resp. een koersbijstelling voor WAA en COVID-19 effecten voor de periode 2022-2026. De verwachting is dat in de huidige situatie en gedurende de transitieperiode het vermogensniveau voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2021	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk 2021	1e begrotingswijziging 2021	Werkelijk 2020
Netto schuldquote	-34%	-56%	-34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7%	-14%	3%
Solvabiliteitsrisico	23%	43%	45%
Structurele exploitatieruimte	-4%	-6%	2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote c.a. en de solvabiliteit nemen t.o.v. vorige jaren verder af in 2021 doordat het Schap jaarlijks aflost op dure, langlopende leningen (ten faveure van goedkopere, intra concern rekeningcourant financiering) en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten, resp. deels vrijvalt. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte verslechtert in 2021 doordat, conform Bestuursbesluit, een deel van het overschot op het eigen vermogen wordt ingezet ter dekking van de lopende exploitatie. Op deze wijze wordt de gemeentelijke bijdrage gemitigeerd en uiteindelijk het overtollige weerstandsvermogen meer in balans gebracht naar het beoogde en noodzakelijke niveau.

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Vanaf 2021 moet er gestreefd worden naar consolidatie van het resultaat op een niveau dat past bij de maatschappelijke taak en daarbij behorende maatschappelijke kosten en bijdragen van haar deelnemende gemeenten.

Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA aangehouden maar ook jaarlijks zowel Bestuurlijk als operationeel tegen het licht gehouden en daar waar nodig gefinetuned. WAA is en blijft staan voor een sociaal duurzaam detachingsbedrijf van en voor de regio Venlo en primair voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe' / niet beschutte Wsw groep). Daarmee is nadrukkelijk ook gekozen voor een krimp van de organisatie vanaf 2015. Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn vanaf 2020 jaarlijks beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA zich onvoldoende kan door - ontwikkelen naar een breed detachingsbedrijf zoals dat zou passen in de opzet van de huidige Participatiewet. Daarnaast zorgt de onzekerheid over de toekomst ervoor dat er prudent en derhalve beperkt wordt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van blijven maar niet (door)ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt.... Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g. v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid toch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke thema's vaker prevaleren boven

bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2021 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In de exploitatie wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is

nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2022 en verder), is de verwachting dat covid-19 meer en meer onderdeel wordt van de dagelijkse gang van zaken. Het kan echter, zomaar weer omslaan met een nieuwe variant en dan weer een ander verhaal zijn. En dan kan het zomaar plots wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet: als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is vanaf 2020 bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 en 2021 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2021 is dat maar de vraag of ze uit de ijskast komen. Mocht dit beleid onveranderd na 2021 worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2022 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage Wsw vanaf 2022. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's COVID-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA overall voldoende in staat is de gevolgen van COVID-19 op kortere en middellange termijn zelf op te vangen, zijn er natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan wederom een nieuwe agressievere variant van het virus met als gevolg wederom geheel en/of partiele shut downs van gehele bedrijfstakken waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangt en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere gevolgen hiervan zullen meer en meer duidelijk worden waarbij meer finale sluitingen van bedrijven nadrukkelijk ook een risico zijn in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de gevolgen van COVID op korte en middellange termijn vooralsnog het hoofd te bieden, is het onzeker of en hoe COVID -19 zich de komende periode gaat ontwikkelen.. Wat wel al duidelijk en zeker is dat het langer duurt dan 2021 en ook in 2022 niet weg is. Hoe het daarna zal gaan is een grote vraag voor iedereen en dat blijft een risico. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als (in het verlengde hiervan) deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft geen kapitaalgoederen. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.3 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2021 voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

1^e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	3.988	4.043	55
ultimo februari	3.760	4.834	1.074
ultimo maart	4.410	5.204	794
(4) Gemiddelde van (3)			641
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5 Kasgeldlimiet (KGL)			1.153
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.794
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2021		14.065
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.153

2^e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	4.602	5.200	598
ultimo mei	5.031	5.313	282
ultimo juni	11.910	12.007	97
(4) Gemiddelde van (3)			326
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5 Kasgeldlimiet (KGL)			1.153
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.479
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		

Berekening kasgeldlimiet (5)		
-7	Begrotingstotaal 2021	14.065
-8	Percentage regeling	8,20%
$(5) = (7) \times (8) / 100$		Kasgeldlimiet 1.153

3e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	12.482	12.373	-109
ultimo augustus	12.674	12.509	-165
ultimo september	12.427	12.006	-421
(4) Gemiddelde van (3)			-232
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	Kasgeldlimiet (KGL)		1.153
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		922
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2021		14.065
-8	Percentage regeling		8,20%
$(5) = (7) \times (8) / 100$		Kasgeldlimiet	1.153

4e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	12.912	11.791	-1.121
ultimo november	12.741	11.400	-1.341
ultimo december	13.644	12.275	-1.369
(4) Gemiddelde van (3)			-1.277
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
-5	Kasgeldlimiet (KGL)		1.153
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		-124
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2021		14.065
-8	Percentage regeling		8,20%
$(5) = (7) \times (8) / 100$		Kasgeldlimiet	1.153

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 resp. €1 mio vanaf het 2^e halfjaar 2021. Het Schap heeft in het 1^e halfjaar van 2021 geldmiddelen boven dit minimum aangehouden. Wij verwijzen naar de toelichting op de balans, onder post Liquide middelen.

Renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Primaire begroting 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
(1)	Renteherziening	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	763	763	763	763
(3)	Renterisico	763	763	763	763

(4)	Renterisiconorm	2.784	2.813	2.675	2.657
(5a) =	Ruimte onder risiconorm	2.021	2.050	1.912	1.894
(4>3)					
(5b) =	Overschrijding	0	0	0	0
(3>4)	risiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.919	14.065	13.373	13.285
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x	Renterisiconorm	2.784	2.813	2.675	2.657
4b/100)	boekjaar				

Renteschema 2021

in €1.000

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	46
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	0
	Saldo rentelasten en rentebaten	46
c1.	Doorbelaaste rente naar de grondexploitatie	0
c2.	Doorbelaaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	46
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	46

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

1.2.4 Verbonden partijen

Het Schap is een Gemeenschappelijke Regeling die de Wsw uitvoert namens de hierin deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. Het Schap is 100% eigenaar van WAA groep nv, gevestigd aan de Prinsessesingel 10 te Venlo. WAA groep nv voert namens het Schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract is, met een voorbehoud van behoud van de huidige organieke constellatie, verlengd en loopt tot en met 31 december 2023.

WAA groep nv heeft, volgens voorlopige cijfers, het jaar 2021 afgesloten met een overschot van €818.000, daar waar en tekort van € 600.000 gebudgetteerd was. De totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2021 bedraagt € 36.000.000.

Overzicht van het eigen en vreemd vermogen WAA groep nv:

	01-01-2021	31-12-2021
	€	€
Eigen vermogen	11.052	12.300
Resultaat 2021 volgens marap dec 21	1.248	818
Totaal eigen vermogen	12.300	13.118
Vreemd vermogen	2.967	2.708
Totaal vermogen	15.267	15.826

1.2.5 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

1.2.6 Bedrijfsvoering

1.2.6.1 Algemeen

Het Schap voert als Gemeenschappelijke Regeling, voor en namens de deelnemende gemeenten, de verplichtingen uit die voortvloeien uit de Participatiewet, nl. het onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het Schap heeft de bedrijfsvoering hiervan overgedragen aan haar dochteronderneming WAA groep nv. Daarom is binnen het Schap sec geen sprake van bedrijfsvoering.

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

Investeringsbeleid

Zoals in 1.2.5 vermeld heeft het Schap in 2018 alle in haar bezit zijnde gronden verkocht, en heeft daarmee geen materiële activa meer. Wat betreft haar financiële vaste activa is het Schap vanaf 2004 zowel materieel als qua zeggenschap volledig en 100% eigenaar van de deelneming in WAA groep nv.

Organisatiestructuur en administratieve organisatie

Omdat het Schap de bedrijfsvoering aan haar dochteronderneming WAA groep nv heeft overgedragen is er een minimale organisatiestructuur (met zoals al vermeld een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur) en administratieve organisatie. Dit kan, hangende het onderzoek Samen Verder!, veranderen als het Schap haar deelneming in WAA groep nv mogelijk zal vervreemden.

Personeelsbeleid

Het Schap heeft in materiële zin geen personeel in dienst. Derhalve is een personeelsbeleid niet van toepassing.

Informatisering en automatisering

In 2021 is de geautomatiseerde gegevensverwerking verder ingericht op het werken op afstand en flexibele werkplekken. Behoudens enkele ICT vervangingsinvesteringen zijn in 2022 geen andere noemenswaardige investeringen gepland.

Kansen en bedreigingen

Een van de grootste bedreigingen voor het Schap is indirect een oplopend tekort bij haar 100% deelneming WAA groep nv a.g.v. de krimp en de veroudering van de SW-bezetting. Hierdoor dient de organisatie mee te krimpen, waarbij tegen grenzen van economies-of-scale wordt aangelopen, hetgeen onevenredig hoge kosten met zich mee kan brengen.

Deze krimp en haar negatieve gevolgen kan mogelijk worden opgevangen door het werken met andere doelgroepen van de Participatiewet. Dit zou voor WAA kansen kunnen bieden.

Naast krimp voor de hele entiteit WAA is er altijd een kans en bedreiging die voortvloeit uit het normale ondernemerschap. Dit is voor het Schap een zgn. secundaire zaak omdat ondernemerschap primair onderdeel is van de bedrijfsvoering van WAA groep nv, maar door de 100% deelnemersrelatie wel ook iets is dat het Schap weliswaar indirect maar wel degelijk raakt.

Dit is vanaf 2020 duidelijk zichtbaar geworden met het uitbreken van de zgn. coronacrisis. Onderstaande wordt e.e.a. hieromtrent nader geduid.

1.2.6.2 COVID-19

Zoals al in de inleiding bij deze jaarrekening is aangegeven, is het jaar 2021 bij WAA getekend door alles rondom COVID-19. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden gedurende 2021 abrupt tot een gedeeltelijke stop gekomen. En op andere momenten, zoals medio 2021, was er dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen, met de verwachting dat we allemaal weer snel en meer en meer terug kunnen naar

de "normale", pré- COVID-19 situatie. Het menselijke, sociale en economische leven zit sindsdien in een achtbaan of rollercoaster. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar economische gevolgen wordt gekeken, is de ervaring uit 2020 en 2021 en de verwachting voor 2022 en verder dat de directe impact van deze crisis op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt is, en ook zal blijven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap, zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen, evenals de primaire lastenstroom van het Schap, zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden, zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van corona is anders dan de directe impact; het Schap wordt immers indirect natuurlijk wel degelijk, en wel fors hierdoor geraakt doordat zij 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv is en wordt nog steeds wel degelijk behoorlijk geraakt. Enerzijds doordat haar kwetsbare mensen uit de Wsw doelgroep bij het opleveren van het virus meer uitvallen (o.a. a.g. v. ziekte en/of quarantaine) maar ook omdat in de lockdown-perioden mensen in bepaalde sectoren van de economie niet of minder kunnen werken waardoor delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) wegvallen. Daarbovenop is een bijkomend gevolg van COVID-19 dat het op een mondiale schaal zorgt voor spanningen in de logistieke ketens. Iets waar enkele grote klanten van WAA groep nv die in de Value Added Logistics (VAL) business zitten, direct en WAA derhalve indirect ook last van heeft. Al met al zorgt COVID-19 bij WAA groep nv voor een druk op de omzet bij veelal gelijkblijvende loon-(kosten) resp. zelfs hogere kosten a.g. v. capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden.

In 2020 en wederom in 2021 heeft het Rijk aangegeven coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m september 2021. Via de rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW-bijdrage voor Sw-bedrijven, in 2020 in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) en voor 2021 nogmaals ongeveer € 297.000 ((€ 719 per arbeidsjaar Wsw) aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt via gemeenten aan SW-bedrijven als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Een eventuele uitbreiding van deze steun vanaf het 4^e kwartaal 2021 is vooralsnog onderwerp van gesprekken tussen het Rijk en VNG met de Sw branchevereniging Cedris. Naast compensatie van het Rijk heeft WAA al in maart 2020 afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties vanaf toen onveranderd steeds bijdragen hebben geleverd en zullen blijven leveren om elke (semi-)lockdown periode opnieuw de gevolgen van COVID-19 samen te mitigeren. Over en weer wordt de extra waarde van partnership in deze periode pas echt duidelijk. En wordt de meerwaarde van de huidige koers van WAA overall meer en meer duidelijk.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk in 2020 maar ook nu in 2021 wederom ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren. Voor Q4-2021 en verder is nog geheel niets van het Rijk hieromtrent aangegeven. Derhalve is een eventuele COVID-19-compensatie van het Rijk vanaf Q4- 2021 (vooralsnog) als PM in deze jaarrekening maar ook in de (meerjaren-)begroting opgenomen.

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze rijks-compensatie in 2020 maar ook nu in 2021, in lijn met bestuurlijke besluitvorming uit 2020, weer volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gaan gebeuren met eventuele compensaties in de toekomst die nu PM zijn. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

De impact van de COVID-19-crisis op de exploitatie van WAA is m.n. bij WAA groep nv verwerkt in het exploitatieresultaat. En door de blijvende hoge mate van onzekerheden hieromtrent, vanaf 2021

en verder steeds met de nodige voorzichtigheid door vertaald in de verwachte resultaten en (meerjaren)budgetten. Door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én voor de komende jaren tot en met 2026 structureel een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, wordt binnen de exploitatie en balans van WAA overall voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van COVID-19 primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall voor nu en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Naar verwachting zal de coronacrisis en de follow up daarbij, derhalve onverminderd vooralsnog geen gevolgen hebben voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen hebben voor de exploitatie van het Schap. Op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g. v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue. Waarvan acte!

2. Jaarrekening 2021

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)

Activa

Vaste activa

- Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkings

- Deelnemingen

31.12.2021

31.12.2020

5.448

5.448

5.448

5.448

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

- Vorderingen op openbare lichamen

1.558

1.275

- uitzettingen in Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

12.266

4.320

- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

102

2.086

13.926

7.681

Liquide middelen

9

3

Totaal

19.383

13.132

	<u>31.12.2021</u>	<u>31.12.2020</u>
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.537	921
- Bestemmingsreserve	3.132	3.450
- Gerealiseerde resultaat	-200	616
	<u>4.469</u>	<u>4.987</u>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.100	1.863
	<u>1.100</u>	<u>1.863</u>
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	13.795	6.259
	<u>13.795</u>	<u>6.259</u>
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	18	23
	<u>18</u>	<u>23</u>
Totaal	<u>19.383</u>	<u>13.132</u>
Bedrag aan borg- en garantstellingen	<u>0</u>	<u>0</u>

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Rijkssubsidie Wsw	11.919	12.092	11.756	12.005
Diverse baten	0	0	297	933
Totale baten	11.919	12.092	12.053	12.938
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.424	13.425	12.878	12.759
Administratiekosten	64	64	64	63
Personeelskosten bestuur	20	20	16	19
Rentekosten minus – opbrengsten	46	71	46	66
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	113	113	113	110
Frictiekosten bijdrage aan NV	120	192	145	166
Projectkosten bijdrage aan NV	25	25	25	30
Overige algemene kosten	107	155	86	72
Totale lasten	13.919	14.065	13.373	13.285
Exploitatieresultaat	-2.000	-1.973	-1.320	-347
Bijdrage aan WAA groep nv	0	0	-297	-933
Programma- /concernresultaat	-2.000	-1.973	-1.617	-1.280
Dekking programma- /concernresultaat:				
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw	1.600	1.100	1.100	1.600
Gerealiseerde totaal baten en lasten	-400	-873	-517	320
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	145	217	170	196
Aanvullende onttrekking uit bestemmingsreserve	100	148	147	100
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	-155	-508	-200	616

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

Financiële vaste activa

	Kapitaal- verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	5.448	5.448
Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	5.448	5.448
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	0	0

WAA Venlo e.o. heeft een 100%-belang in WAA groep nv te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. De totale historische kostprijs van de deelneming bedraagt € 5.448.000.

Per 31 december 2021 bedraagt de marktwaarde van de deelneming € 13.118.000 (gebaseerd op voorlopige cijfers per ultimo 2021 van WAA groep nv en op basis van intrinsieke waarde resp. eigen vermogen). WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2021	2020
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	1.275	1.275
Overige vorderingen op openbare lichamen	283	0
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.558	1.275
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.266	4.320
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	102	2.086
Totaal	13.926	7.681

Een voorziening voor oninbare vorderingen is niet opgenomen omdat in 2021 (evenals 2020) naar verwachting geen sprake is van oninbare vorderingen.

De uitzetting met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar betreft een vrij opvraagbare (zonder voorwaarden) uitzetting bij Rijks schatkist.

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp.

Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV.

Liquide middelen

	2021	2020
Banksaldi	9	3
Totaal	9	3

Van de liquide middelen is € 0 uitgezet in deposito. De banktegoeden zijn bij de BNG rentedragend in rekening-courant ondergebracht. Ten aanzien van de liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen. De benutting van de ruimte voor schatkistbankieren is in onderstaande tabel weergegeven:

Drempelbedrag (x € 1.000)	250	250	1.000	1.000
Verslagjaar 2021	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	667	798	202	160
Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	798	840
Overschrijding van het drempelbedrag	417	548	-	-

In het eerste halfjaar zijn door het Schap direct en op dagbasis beschikbare kasmiddelen buiten de Rijksschatkist aangehouden om, conform de oproep van en gewenste COVID-19 beleid van het Rijk vanaf maart 2020 voor lagere overheden, kleinere leveranciers per ommegaande en direct te kunnen betalen om hun zo zoveel mogelijk tegemoet te komen in de moeilijke COVID-19 tijd. Vanaf het tweede kwartaal 2021 is, ondanks de verhoging van de drempelbedragen, weer meer en meer gaan handelen als business as usual en geleidelijk weer teruggekeerd naar het "normale" betalingsbeleid van 30 dagen na factuurdatum.

Voor wat betreft financiële instrumenten en financieringsmiddelen waar conform de wet FIDO de bepalingen op van toepassing zijn, wordt verder verwezen naar de paragraaf Financiering.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2021	2020
Saldo per 1 januari	921	975
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Bestemming resultaat vorig boekjaar	616	-54
Saldo per 31 december	1.537	921

Bestemmingsreserve

	2021	2020
Saldo per 1 januari	3.450	3.745
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van frictiekosten	-145	-166
- Bijdrage aan WAA groep nv inzake de dekking van geormerkte investerings- en projectlasten	-25	-29
- Vermindering als gevolg van niet benodigd budget voor frictiekosten c.a.	-148	-100
Saldo per 31 december	3.132	3.450

De bestemmingsreserve is gevormd op basis van bestuursbesluiten, en is enerzijds ter dekking van frictie- en ombouwkosten in het kader van de strategische koerswijziging van WAA conform het strategische plan Samen Anders! vanaf 2014 en anderzijds ter dekking van afschrijvingskosten van in het verleden (t/m 2008) middels bestemmingsreserve gefinancierde activa.

De onttrekkingen zijn ter dekking van kosten a.g.v. reorganisatie en frictie in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!". De onttrekkingen betreffen een door het Schap aan WAA groep nv betaalde vergoeding voor de feitelijke frictie- en/of afschrijvingskosten in enig jaar.

De vrijval in 2021 betreft dat deel van het bedrag dat meer was gereserveerd dan benodigd volgens een geactualiseerde berekening ultimo 2021 en dat, conform bestuursbesluit in december 2020, kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Het saldo van deze reserve ultimo 2021 is overigens ruim voldoende om naar verwachting alle toekomstige verplichtingen vanuit Samen Anders! te kunnen blijven voldoen.

Gerealiseerde resultaat

	2021	2020
Saldo per 1 januari	616	-54
Toevoeging	0	616
Onttrekking	-816	54
Saldo per 31 december	-200	616

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2021	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2021	Rentelast begrotingsjaar
BNG	5,12	113		113	0	5
BNG	3,45	750		150	600	24
BNG	1,92	1.000		500	500	17
Totaal		1.863		763	1.100	46

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2022 af te lossen bedrag is € 650.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2021	2020
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	13.750	6.149
Schulden aan openbare lichamen	45	110
Totaal overige schulden	13.795	6.259

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV. De schulden aan openbare lichamen betreffen schulden aan deelnemende gemeenten.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

	2021	2020
Transitorische rente	11	16
Nog te betalen bedragen	7	7
Totaal	18	23

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1-1-2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv, voor rekening van WAA groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze

arbeidsovereenkomsten. De Uitvoeringsovereenkomst wordt in 2022 met één jaar verlengd en heeft dan , onder voorwaarde onveranderde going concern in 2023, een looptijd t/m 2023.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2018 wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten gemaakt. De toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd. Zoals reeds aangegeven kent het Schap één programma zijnde de uitvoering Wsw. Alle baten en lasten van het

Schap zijn dienstbaar aan dit ene programma. Derhalve wordt in dit kader de afwijking tussen begroting en realisatie binnen dit ene programma categoriaal toegelicht, en niet nader toebedeeld naar meerdere programma's. Gelet op het voordeel op de lasten t.o.v. de gewijzigde begroting 2021 van € 395.000 is sprake van begrotingsrechtmatigheid. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2021	Afwijking
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	12.878	13.425	-547
Administratiekosten	64	64	0
Personeelskosten bestuur	16	20	-4
Rentekosten minus -opbrengsten	46	71	-25
Kosten wachtlijstbeheer/indicatie	113	113	0
Frictiekosten bijdrage aan WAA groep nv	145	192	-47
Projectkosten bijdrage aan WAA groep nv	25	25	0
Overige algemene kosten	86	155	-69
Totale exploitatielasten	13.373	14.065	-692
Incidentele bijdrage aan WAA groep nv	297	0	297
Totaal lasten	13.670	14.065	-395

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen tussen begrotingen en realisatie 2021 en t.o.v.2020 toegelicht en nader geanalyseerd.

	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Rijksvergoeding Wsw				
Toegekende reguliere rijksvergoeding Wsw	11.919	12.092	11.756	12.005
Bij: Bonus Begeleid Werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.919	12.092	11.756	12.005
Aantal SE totaal (incl. Begeleid werken)	453,90	430,50	412,96	444,39
Toegekende rijksvergoeding per SE (x € 1)	26.261	28.086	28.468	27.016

De totale rijksvergoeding Wsw wordt bepaald door de omvang en realisatie van de taakstelling en het normbedrag per standardeenheid/arbeidsjaar. Omdat er vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt is de realisatie van de niet-beschutte Wsw in 2021 lager dan in 2020, en ook lager dan begroot. Dit laatste a.g.v. de uitstroom die vanaf 2019 steeds hoger was dan verwacht. De reguliere rijksbijdrage per SE (totale rijksbijdrage per arbeidsjaar exclusief de eenmalige coronabijdrage voor 2021 ad €719) in 2021 is hoger dan de gewijzigde begroting door een niet verwachte verhoging van de rijksbijdrage per SE in 2021, die volgens de septembercirculaire structureel van aard is. De reguliere rijksvergoeding Wsw is, ondanks de verhoging in 2021, onveranderd onvoldoende om de (loon)verplichtingen vanuit de Wsw te dekken. Dit door de al vanaf 2013 structureel toegepaste rijksbezuinigingen.

Evenals in voorgaande jaren is er ook voor 2021 naar verwachting geen sprake van kortingen op de rijksvergoeding i.v.m. het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen door WAA groep nv. Mogelijke kortingen uit dien hoofde zullen, conform de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst, worden verhaald op WAA groep nv en in mindering worden gebracht op de overige en uitvoerings- en plaatsingskosten.

De bijdrage frictiekosten aan WAA groep nv was lager dan begroot omdat de nv erin geslaagd is minder kosten te maken voor boventalligheid c.a. uit hoofde van het strategisch plan Samen Groeien! dan begroot door herplaatsingen resp. vervroegde uitstroom van boventalligen.

Evenals in 2020 heeft het Schap ook in 2021 via de gemeenten van het Rijk een compensatie gekregen voor de gevolgen van Covid-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage is volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. Zowel de bijdrage als doorbetaling waren, evenals alle wat te maken heeft met Covid-19 voor 2020 en 2021 niet voorzien, derhalve niet begroot.

Diverse baten

Dit betreft de in 2020 en 2021 door het Rijk toegekende bijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis. Deze bate is van incidentele aard. Deze bijdrage is, conform bestuursbesluit, in beide jaren volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Zie ook hieronder Bijdrage aan WAA groep nv.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2021 tussen het Schap en WAA groep nv. De uitvoerings- en plaatsingskosten zijn lager dan begroot omdat er in 2021 minder Wsw-arbeidsjaren zijn gerealiseerd dan begroot. Conform bestuurlijke afspraken was de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage bijdrage per arbeidsjaar in 2021 gelijk aan hetgeen begroot was.

Personeelskosten bestuur	Primitieve begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Ingehuurd personeel	20	20	16	19
Totaal	20	20	16	19

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2021	M. van den Broek
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1695
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 16.013,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 16.013,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 35.426,24
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2021	€ 16.013,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020	M. van den Broek
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1965
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 18.626,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 18.626,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 39.489,75
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.

Totaal bezoldiging 2020	€ 18.626,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

	A.P.M.A. Vervoort
Functiegegevens	Bestuurder

	B.M.J. Jacobs
Functiegegevens	Bestuurder

	F.J.R. Pekema
Functiegegevens	Bestuurder

Rentekosten minus – opbrengsten	Primitieve begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Rentekosten leningen o/g	46	71	46	66
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	46	71	46	66

De rentekosten betreffen voornamelijk rentevergoedingen aan banken die het Schap betaalt voor langlopende leningen. Ten opzichte van 2020 dalen de rentekosten door reguliere aflossingen.

Kosten wachtlijstbeheer/indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

Frictiekosten bijdrage aan NV

Dit betreft frictie- en ombouwkosten van WAA groep nv op basis van "Samen Anders!" die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve. Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Projectkosten bijdrage aan NV

Dit betreft door het Schap aan WAA groep nv vergoede afschrijvingskosten voor investeringen t/m 2014. Deze worden op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Kosten t.b.v. interne controle	37	36	36	36
Externe accountantskosten	10	10	14	14
Modernisering Wsw	25	75	36	11
Onvoorzien	24	24	0	0
Resultaten voorgaande boekjaren	0	0	0	10
Overige	11	10	10	1
Totaal	107	155	86	72

In de begroting zijn onder de post Onvoorzien, naast een budget voor onvoorziene zaken, ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g. v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

De onder Modernisering Wsw zijn kosten begroot en opgenomen voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten voor een herpositionering van WAA in het kader van het eerder genoemde strategische project Samen Veder!

Bijdrage aan WAA groep nv

Dit betreft de door het Schap in 2020 en 2021 ontvangen (zie Diverse baten) en, conform bestuursbesluit, volledig aan WAA groep nv doorbetaalde rijksbijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis.

Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw

	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Totaal gemeentelijke tekortfinanciering	1.600	1.100	1.100	1.600
Aantal SE incl. Begeleid werken	453,90	430,50	412,96	444,39
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE (x € 1)	3.525	2.555	2.664	3.600

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er vinden bij het Schap geen directe structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Alle mutaties ten gunste of ten laste van reserves worden verantwoord via de Staat van baten en lasten.

2.3.5 Taakvelden

2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden gemeenten (in € 1.000)	Begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Realisatie 2021		Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2021	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		20		20		16		4
0.4 Overhead		196		244		175		69
0.5 Treasury		46		71		46		25
0.8 Overige baten en lasten		120		192		145	0	47
0.10 Mutaties reserves	245		365		317		48	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	155	0	508	0	200	0	308	0
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.519	13.537	13.192	13.538	13.153	13.288	39	250
Totaal generaal	13.919	13.919	14.065	14.065	13.670	13.670	395	395

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (in € 1000)	Begroting 2021		Begroting na wijziging 2021		Realisatie 2021		Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2021	
	Baten	lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	0	0	0	0	297	297	-297	-297
Totaal Generaal	0	0	0	0	297	297	-297	-297

Evenals in 2020 heeft het Schap ook in 2021 via de gemeenten van het Rijk een compensatie gekregen voor de gevolgen van Covid-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage is wederom volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. Zowel de bijdrage als doorbetaling waren PM begroot.

2.3.6 Overige gegevens

2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn – indien van toepassing – in deze jaarrekening verwerkt. Dit geldt ook voor de zgn. coronacrisis die in 2020 een aanvang genomen heeft en ook in 2021 onveranderd beeldbepalend was; een pandemie die over een langere periode in grote delen van de wereld een gehele of gedeeltelijke (al dan niet gecontroleerde) shut down van (delen) van de maatschappij tot gevolg had, en nog steeds heeft. Deze crisis heeft zowel menselijk als financieel een zeer forse impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. Door vergaande ondersteuningsmaatregelen van overheden vanaf 2020, in m.n. westerse landen, aan het bedrijfsleven heeft deze crisis (voorlopig) nog geen economische recessie tot gevolg gehad. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag, maart 2022, is er weliswaar meer en meer sprake van terug naar het normale leven van voor corona. Maar er is onveranderd ook steeds een risico op terugkeer naar een soort lockdown- situatie als het virus weer oplaait.

Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2021, incl. voorhanden zijnde buffers in zowel weerstandsvermogen als (toekomstige) exploitatiebegrotingen voor mogelijke coronaschade, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn er ondanks de covid-19 situatie, eind 2021 onveranderd geen continuïteits- en non going concern issues aan de orde.

Recent is de wereld opgeschrikt door het conflict tussen Rusland en Oekraïne. In reactie hierop zijn door de Europese Unie sancties tegen Rusland en Belarus ingesteld. De ontwikkelingen rondom de situatie in Oekraïne volgen elkaar momenteel in hoog tempo op. De door de EU ingestelde sancties tegen Rusland en Belarus hebben geen directe impact op Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o., aangezien de gemeenschappelijke regeling geen zaken doet met personen, bedrijven en organisaties die op de EU-sanctielijst staan.

In economische zin zorgen de geopolitieke spanningen voor een ongekende stijging van de energieprijzen. Ook zijn de belangrijkste beursindices inmiddels aanmerkelijk gedaald ten opzichte van de stand per jaareinde 2021. Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. verwacht niet dat dit zal leiden tot voor haar onoverkomelijke financiële problemen, aangezien in artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken is bepaald dat tekorten en overschotten van Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. met de deelnemende gemeenten worden verrekend.

3. Bijlagen

3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Jaarrekening 2021

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	Primitieve begroting 2021			Gewijzigde begroting 2021			Realisatie 2021			Realisatie 2020		
	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel
Lasten programma Wsw	13.919	120	13.799	14.065	192	13.873	13.373	145	13.228	13.285	166	13.119
Totaal lasten programma's	13.919	120	13.799	14.065	192	13.873	13.373	145	13.228	13.285	166	13.119
Baten programma Wsw	11.919	0	11.919	12.092	0	12.092	11.756	0	11.756	12.005	0	12.005
Totaal baten programma's	11.919	0	11.919	12.092	0	12.092	11.756	0	11.756	12.005	0	12.005
Saldo van baten en lasten programma's	-2.000	-120	-1.880	-1.973	-192	-1.781	-1.617	-145	-1.472	-1.280	-166	-1.114
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	297	297	0	933	933	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	297	297	0	933	933	0
baten algemeen dekkingsmiddel	1.600	120	1.480	1.100	192	908	1.100	145	955	1.600	166	1.434
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	297	297	0	933	933	0
Totaal baten diverse	1.600	120	1.480	1.100	192	908	1.397	442	955	2.533	1.099	1.434
Saldo van diverse	1.600	120	1.480	1.100	192	908	1.100	145	955	1.600	166	1.434
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-400	0	-400	-873	0	-873	-517	0	-517	320	0	320
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	100	100	0	148	148	0	147	147	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	145	145	0	217	217	0	170	170	0	296	296	0
Resultaat	-155	245	-400	-508	365	-873	-200	317	-517	616	296	320
Totaal structurele lasten			13.799			13.873			13.228			13.119
Totaal structurele baten			13.399			13.000			12.711			13.439
Structurele baten - structurele lasten			-400			-873			-517			320

3.2 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo

Bijlage verantwoordingsinformatie 2021 naar analogie van artikel 3 van de Regeling					
SZW	G1B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1B / 01</i>	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren <i>Aard controle R Indicatornummer: G1B / 03</i>	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren <i>Aard controle R Indicatornummer: G1B / 04</i>
		Wet sociale werkvoorziening			
		1 0889 Beesel		39,61	4,78
		2 0893 Bergen (L.)		52,18	3,39
		3 0983 Venlo		321,17	37,91
		4			

3.3 Kengetallen

Zoals hierboven al vermeld dient bij elke vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, rekening gehouden te worden dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, exclusief het beschutte Wsw deel is.

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld):					
Beschut (vanaf 2018 naar deelnemende gemeenten)	189,32	199,37	209,44	222,62	
Niet beschut	412,96	444,39	470,71	487,58	
Subtotaal	602,28	643,76	680,15	710,20	739,74
Af: waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resteert aantal deelnemende gemeenten	602,28	643,76	680,15	710,20	739,74
Taakstelling deelnemende gemeenten	603,54	652,98	686,43	719,30	741,68
Verloop Wsw in fte:					
Beginstand	609,6	650,9	681,1	708,0	739,4
Af: beschutte groep naar deelnemende gemeenten	-188,0	-194,9	-208,3	-214,3	n.v.t.
Beginstand excl. beschut	421,6	456,0	472,8	493,7	n.v.t.
Bij: instroom (vanaf 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	4,3	5,0	12,1	7,5	4,1
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-26,2	-39,4	-28,9	-28,4	- 35,5
Eindstand	399,7	421,6	456,0	472,8	708,0
Waarvan duurzaam geplaatst	95%	95%	94%		
Ziekteverzuim Wsw totaal (incl. beschut)	18,4%	16,4%	15,6%	17,5%	16,2%
Idem SW-landelijk	nbn	15,1%	14,5%	13,7%	13,3%
Rijkssubsidie:					
Rijkssubsidie per SE in €	28.468	27.016	25.905	25.248	25.240
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in €	31.185	28.712	28.087	25.407	28.742
Dekkingsgraad rijkssubsidie / uitg.- en plaats.kosten per SE	0,92	0,94	0,92	0,99	0,88
Subsidieratio (rijkssubsidie minus BW / loonkosten Wsw)	0,88	0,87	0,88	0,88	0,90
Idem SW-landelijk	nbn	0,86	0,85	0,86	0,87
Gemeentelijke tekortfinanciering:					
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE in €	2.664	3.600	2.762	3.271	4.303

3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2021

De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal inwoners en voor 75% o.b.v. het aantal fulltime equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte). Onderstaand de gemeentelijke bijdragen 2021:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Bonusdeel	Totaal
Beesel	29.944,48	85.704,30	6.649,18	108.999,60
Bergen	29.191,69	112.083,66		141.275,35
Venlo	227.208,33	661.245,54	38.728,82	849.725,05
Totaal	286.344,50	859.033,50	45.378,00	1.100.000,00

Evenals voorgaande jaren bedraagt ook in 2021 de bonus resp. korting op de gemeentelijke bijdrage voor die gemeente die meer dan gemiddeld omzet voor Wsw-activiteiten bij WAA onderbrengt in totaal € 45.378.

3.5 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in 1.2.4 is vermeld zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd, en negatieve exploitatieresultaten worden onttrokken aan het vrij beschikbaar eigen vermogen resp. weerstandsvermogen. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het tekort (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2021 ad € 200.000 te onttrekken aan en te dekken uit de algemene reserve.

Na verwerking van de resultaatbestemming 2021 van het Schap en WAA groep nv is de algemene reserve van het Schap € 1.337.000 en van WAA groep nv (volgens voorlopige cijfers) € 7.670.000. Het totaal vrij beschikbare weerstandsvermogen per ultimo 2021 voor de hele entiteit WAA bedraagt dan (volgens voorlopige cijfers) € 9.007.000.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 (pagina 31 t/m 47 van de jaarstukken) van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. te Venlo gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2021.
- De balans per 31 december 2021.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 23 juni 2021 en het Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van de Rusland/Oekraïne crisis

De huidige Rusland/Oekraïne crisis heeft ook invloed op Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. In de toelichting op pagina 47 in de jaarrekening heeft het management de mogelijke impact van deze crisis op haar financiële prestaties en positie toegelicht. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 133.730, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 23 juni 2021.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 133.730 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door algemeen het bestuur op 23 juni 2021, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 29 maart 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: P.G.M. Retra AA